

NYÍRERDŐ Zrt.

**NAGY TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ ERDŐK
NYILVÁNTARTÁSA**

2024. ÉV

Készült a NYÍRERDŐ Zrt. erdészeteinek javaslata alapján

**Az Erdőterületek a NÉBIH Erdőtérképen
megkereshetők**

<https://erdoterkep.nebih.gov.hu>

Hajdúhadházi Erdészet

Hajdúböszörményi gyöngyvirágos tölgyes erdő (Hajdúböszörmény 35 D, 36 C)

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

A védett terület a Peres erdészkerület, 086/14 helyrajzi számú erdő Hajdúböszörmény 35D és 36C üzemtervi azonosítójú erdőrészeit foglalja magába. A terület 1981 óta védelem alatt áll, jelenleg Hajdúböszörmény város 3/1996. (I.25) önk. számú határozata alapján helyi jelentőségű védelmet élvez. E mellett a részletek átfedésben vannak a HUHN 20033 kódú Debrecen-Hajdúböszörményi tölgyesek elnevezésű, kiemelt jelentőségű természet megőrzési NATURA 2000-es területtel.

A Böszörményi Gyöngyvirágos-tölgyes a Debrecen-Polgár közötti 35-ös főközlekedési út és a Debrecen-Nyíregyháza közötti 4-es számú főút között helyezkedik el. Az erdőrészteket a legközelebbi településtől, Bodaszőlőtől, északra kb. 1500 m megtétele után érhetjük el. A védett rész a Hajdúhadházi erdészet működési területének déli határa mentén található. Az erdőtümböt két részre választja az erdőtagok között mesterséges folyosót létrehozó, Hajdúhadház felől érkező, - szocialista időkben Barátság névre keresztelt - gázvezeték kitisztított pásztaja. A két részlet teljes területe 12,5 ha.

A védett terület a Dél-Nyírség kistáj nyugati szélén helyezkedik el. A felszínen jelentős kiemelkedések nem találhatóak, egységesen sík. Természetes vízfolyások nincsenek, kisebb mélyedésekben időszakosan felgyűlő szemisztatikus vízfoltok lehetnek. A termőhely KTT klímájú, a talaj fizikai félesége homok, a talajtípus rozsdabarna erdőtalaj, vízhatástól független hidrológiai állapotú. A termőréteg mély-közepesen mély.

A védett erdő a környező területen egykoron oly jellemző, de sajnos mára már igen ritkán fellelhető társulásról, a homoki gyöngyvirágos tölgyesről (*Convallario Quercetum roboris*) kapta a nevét. A társulás neve is mutatja, hogy a két jellemző növényfaja a kocsányos tölgy és a gyöngyvirág. Állományalkotó, fő fafaj a kocsányos tölgy. A tölgyes koros, közel 100 év a fák átlagkora, az akácok is 65-70 évesek. A cserjeszint gazdag, változatos. Egybibés galagonya, kökény, veresgyűrű som, mogyoró és fagyal olykor összefüggő állomány alkotja.

Az 1996. évi LIII Törvény szerint: „*egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.*” Az MSZ 20381 szabványleírás szerint a védett területen biológiai egyedi tájértéket találhatunk. Ezt alkotják a koros, őshonos kocsányos tölgyek, és az általuk létrehozott természetszerű állomány, biotóp, ami számos védett, fajnak nyújt élő- és szaporodó helyet.

Az Erdőrészletben korábban elvégzett részterületes véghasználat felújítása már harmadik nyaras. Az idei évben az augusztusi hőségnapok megviselték a csemeteket, így feltehetően a téli időszakban igényel némi pótlást, ezt keménylombos elegyfajokkal tervezzük végrehajtani.

Pótlásként tavaly ültetett vénicszil és madárcseresznye mellett idén gyertyán, vadkörte, mezei juhar csemete kerül ültetésre.

Az erdőrésztben a legnagyobb gondot, mint minden tölgyes állományban az évek óta fokozódó csipkésposzka gradáció okozza.

Május végétől folyamatosan jelen van a lisztharmat, ami szintén megviseli a fiatal egyedeket, illetve a májusi cserebogár 2024 évi erős rajzását követően jelentősebb pajorkára is számíthatunk.

A védelem okának meghatározása:

A flóra kiemelt elemei:

- széleslevelű salamonpecsét	(<i>Polygonatum latifolium</i>)
- gyöngyvirág	(<i>Convallaria majalis</i>)
- foltos kontyvirág	(<i>Arum maculatum</i>)
- kis tyúktaréj	(<i>Gagea pusilla</i>)
- kétlevelű sarkvirág	(<i>Platanthera bifolia</i>)
- széleslevelű nőszőfű	(<i>Epipactis helleborine</i>)
- erdei gyömbérgyökér	(<i>Geum urbanum</i>)

A fauna kiemelt elemei:

- nagy hőscincér	(<i>Cerambyx cerdo</i>)
- szarvasbogár	(<i>Lucanus cervus</i>)
- fekete harkály	(<i>Dryocopus martius</i>)
- közép fakopáncs	(<i>Dendrocopos medius</i>)
- zöld küllő	(<i>Picus viridis</i>)
- csuszka	(<i>Sitta europaea</i>)
- fakusz	(<i>Certhia brachydactyla</i>)
- fülemüle	(<i>Luscinia megarhynchos</i>)
- énekes rigó	(<i>Turdus philomelos</i>)
- barátcinege	(<i>Parus palustris</i>)
- örvös légykapó	(<i>Ficedula albicollis</i>)
- mogyorós pele	(<i>Muscardinus avellanarius</i>)

NATURA 2000 jelölőfajok:

- csonkafülű denevér	(<i>Myotis emarginatus</i>)
- nagy hőscincér	(<i>Cerambyx cerdo</i>)
- szarvasbogár	(<i>Lucanus cervus</i>)
- díszes tarkalepke	(<i>Euphydryas maturna</i>)
- magyar nőszirm	(<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>)

Hajdúböszörményi gyertyános tölgyes erdőrésztlet (Hajdúböszörmény 32A)

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

A Hajdúböszörményi Város-erdő gyertyános tölgyese 1986 óta védett. Az erdőrésztlet a Peres erdészkerület 086/14 helyrajzi számú erdő Hajdúböszörmény községhatárú 32A részletében található. Az erdő Hajdúböszörmény város 3/1996. (I.25) önk. számú határozata alapján helyi jelentőségű védett terület. A részlet a HUH N 20033 kódú Debrecen-hajdúböszörményi tölgyesek elnevezésű, kiemelt jelentőségű természet megőrzési NATURA 2000-es területen belül esik.

Az erdőrésztlet a 35-ös és a 4-es főút között helyezkedik el, a zárt vadaskertben, a Nagy-tormás tisztás közelében. A területet legkönnyebben északról, a Hajdúhadház-Hajdúböszörmény közötti országút felől lehet elérni, kb. 1,5 km megtétele után. A védett rész területe 16,1 ha, ebből a kiemelt természeti értékek (magyar nőszirm telepek) megóvására 4,5 ha be van kerítve.

A védett erdő a Hajdúböszörményi Gyöngyvirágos tölgyestől nem messze, a Dél-Nyírség kistáj nyugati peremén helyezkedik el. A termőhely klímája KTT, a talaj homok alapkőzeten kialakult, rozsdabarna erdőtalaj mely vízhatástól független. A talaj termőrétege mély. A felszín kisebb mélyedéseiben vízbő időszakban kisebb lappvizek alakulhatnak ki, melyek az erdő vízutánpótlását kiegyensúlyozottabbá tehetik.

A részlet fő fafaja a kocsányos tölgy, amely számos egyéb fajjal elegyedik, közte a névadó gyertyánnal (*Quercus robur* - *Carpinetum*). Mellette található az erdőben még vénic szil, mezei juhar, ezüst juhar, hegyi juhar, szürke nyár és magyar kőris is. A cserjeszint gazdag, főképp a bekerített területen. Fő alkotói az egybibés galagonya, kökény, veresgyűrű som, mogyoró, csíkos kecskerágó és a fekete bodza.

A részlet biológiai tájértéke az alföldi területen reliktumként fellelhető erdőtársulás, ami megfelelő élőhelyet teremt a fokozottan védett magyar nőszirmnak.

A védelem okának meghatározása:

A flóra kiemelt elemei:

- magyar nőszirm	<i>(Iris aphylla ssp. hungarica)</i>
- széleslevelű salamonpecsét	<i>(Polygonatum latifolium)</i>
- gyöngyvirág	<i>(Convallaria majalis)</i>
- foltos kontyvirág	<i>(Arum maculatum)</i>
- erdei gyömbérgyökér	<i>(Geum urbanum)</i>
- piros gólyaorr	<i>(Geranium sanguineum)</i>
- erdei tisztessű	<i>(Stachis sylvatica)</i>
- bársonyos tüdőfű	<i>(Pulmonaria mollissima)</i>

A fauna kiemelt elemei:

- nagy hősincér	<i>(Cerambyx cerdo)</i>
- szarvasbogár	<i>(Lucanus cervus)</i>
- fekete harkály	<i>(Dryocopus martius)</i>
- közép fakopáncs	<i>(Dendrocopos medius)</i>
- zöld küllő	<i>(Picus viridis)</i>
- hamvas küllő	<i>(Picus canus)</i>
- csuszka	<i>(Sitta europaea)</i>
- fakusz	<i>(Certhia brachydactyla)</i>
- fülemüle	<i>(Luscinia megarhynchos)</i>
- énekes rigó	<i>(Turdus philomelos)</i>
- barátcinege	<i>(Parus palustris)</i>
- örvös légykapó	<i>(Ficedula albicollis)</i>
- mogyorós pele	<i>(Muscardinus avellanarius)</i>

NATURA 2000 jelölőfajok:

-csonkafülű denevér	<i>(Myotis emerginatus)</i>
-nagy hősincér	<i>(Cerambyx cerdo)</i>
-szarvasbogár	<i>(Lucanus cervus)</i>
-díszes tarkalepke	<i>(Euphydryas maturna)</i>
-magyar nőszirm	<i>(Iris aphylla ssp. hungarica)</i>

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2021. áprilisi kezdeményezésére erdőterv módosítási eljárás zárult le 2022. májusában. A kezdeményezést a 2017-től érvényes erdőtervekben rögzítettekhez képest a védett fajok tömeges megjelenése és/vagy észlelése alapozta meg. Ez is jól példázza, hogy az eddigi erdőgazdálkodási gyakorlatunk ilyen jól szolgálta a természeti értékeink megőrzését, fenntartását, sőt állományaik jelentős bővülését is.

Debreceni Erdészet

Debreceni Nagyerdő Természetvédelmi Terület (Debrecen 34 A – 75 C)

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

Országosan védett, Natura 2000 terület.

A Nagyerdő, Debrecentől északra, közvetlenül a várossal szinte összenőve helyezkedik el. A Nyírség és a Hajdúsági löszhát találkozásánál terül el. A közel 1100 hektárnyi erdőtömb termőhelye igen változatos, a dombosabb területen a gyengén humuszos homok, a lankákon kovárványos és rozsdabarna erdőtalajok, a laposabb, mély fekvésű részekben réti talaj kombinációk a meghatározóak.

Egykoron a mélyfekvésű részeken bokorfüzesek, fűz-nyár és keményfás ligeterdők, a hátságosabb termőhelyláncokon homoki tölgyesek, az üdebb vízgazdálkodású talajokon gyertyános-kocsányos tölgyesek és a legnagyobb kiterjedésben gyöngyvirágos tölgyesek voltak megtalálhatóak.

A Nagyerdő botanikai szempontból a homoki tölgyes (Convallario-Quercetum roboris) társulásba sorolandó. Növényföldrajzi helyzete átmeneti, mert a nyírségi flórajárás és a tiszántúli flórajárás itt, a Nagyerdő közelében találkozik.

A Debreceni Nagyerdő eredeti növényzetének máig legjelentősebb társulása a homoki szukcessziósor zárótársulása: zárt homoki tölgyes, a gyöngyvirágos tölgyes, regionális asszociációja a Convallario-Quercetum roboris tibiscense társulás.

A Nagyerdő természeti értékekben még mindig rejt különlegességeket, idős tölgyes állományai évszázadokat átívelő.

A Debreceni Nagyerdő fafajösszetételét tekintve a legnagyobb arányban a kocsányos tölgy van jelen (48 %). Az elmúlt évek erdőgazdálkodási tevékenységének köszönhetően az akác jelenléte már nem éri el a 10%-ot. Fő állományalkotó fafajok ezen kívül a vörös tölgy (13,6%), erdei fenyő (6,2%) valamint a fekete dió (10%).

A flóra kiemelt elemei:

- Magyar nőszirm	(<i>Iris aphylla</i> ssp <i>Hungarica</i>)
- Hóvirág	(<i>Galanthus nivalis</i>)
- Kétlevelű sarkvirágot	(<i>Platanthera bifolia</i>)
- Magyar kökörccsin <i>Hungarica</i>)	(<i>Pulsatilla pratensis</i> ssp.
- Nagy ezerjófű	(<i>Dictamnus albus</i>)
- Erdei szellőrózsa	(<i>Anemone sylvestris</i>)
- Ligeti csillagvirág	(<i>Scilla vindobonensis</i>)

A fauna kiemelt elemei:

- Fekete gólya	(<i>Ciconia nigra</i>)
- Héja	(<i>Accipiter gentilis</i>)
- Egerészölyv	(<i>Buteo buteo</i>)
- Közönséges denevér	(<i>Myotis myotis</i>)
- Törpe denevér	(<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)
- Nagy hősincér	(<i>Cerambyx cerdo</i>)
- Szarvasbogár	(<i>Lucanus servus</i>)

NATURA 2000 jelölőfajok:

- Magyar nőszirm	(<i>Iris aphylla ssp Hungarica</i>)
- Nagy hőscincér	(<i>Cerambyx cerdo</i>)
- Szarvasbogár	(<i>Lucanus servus</i>)

Erdőgazdálkodás

A Debreceni Nagyerdőben tovább folytatódik az akác állományok őshonos célállományra cserélése, valamint az idős tölgyesek rekonstrukciós munkái. Az elmúlt öt év erdőgazdálkodása során a következő beavatkozások történtek az alábbi erdőrészekben:

Debrecen 53 J (1,02/1,02 ha) 2016. évben kocsányos tölgy főfafajú erdőrészből 1,00 hektáron, két részterületen rekonstrukciós erdőfelújítást hajtottunk végre. Az erdőreszt véghasználatát követően kocsányos tölgy csemetével történt az erdősítés. 2017 évben a pótlásokat elegyfajokkal végeztük. 2020 és 2021 években elegyfajként korai juhar és vadvörte fajokkal színesítettük az erdőreszt. 2022 évben pótolni nem szükséges. Az erdősítést a 2024-i évi műszaki átvételen befejeztük.

Debrecen 68 G (2,73/2,20 ha) 2016. évben kocsányos tölgy főfafajú erdőresztben rekonstrukciós erdőfelújítást hajtottunk végre. Az erdőreszt véghasználatánál hagyásfacsoport került meghagyásra. Az erdősítés kocsányos tölgy makkvetéssel történt 2016 év őszén, ahol 2017 évben a pótlás elegy fajokkal történt. Az erdőresztben az elmúlt két évben pótlásra nem volt szükség, azonban még fejlődésre van szüksége, hogy befejezhetővé váljon.

Debrecen 53 L (0,38/0,38 ha) 2017. évben kocsányos tölgy főfafajú erdőresztből 1,00 hektáron rekonstrukciós erdőfelújítást hajtottunk végre. Az erdőreszt véghasználatát követően kocsányos tölgy makkvetéssel történt az erdősítés. Az erdősítést műszakilag befejeztük 2024. év augusztusában.

Debrecen 68 I (2,46/1,40 ha) 2018 év őszén az erdőreszt elakácosodott részén végeztünk véghasználatot, amit teljes-talajelőkészítés után makkvetéssel erdősítettünk. Az elegy fajokot 2021. év tavaszán bepótoltuk az erdőreszt gyengébben fejlődő soraiba. 2023 év tavaszán KST csemetével pótoltuk az erdősítést. A 2023. évi csapadékos időjárás ellenére a pótolta csemeték nem eredtek meg, Mintegy 0,7 ha-os részterületen talajelőkészítést végeztünk és 2024 év tavaszán kocsányos tölgy fajjal megismételtük az erdősítést. Kezdetben a csemeték fejlődése kedvező képet mutatott, azonban az augusztusi hőség miatt biztosan szükség lesz további pótlásra.

Debrecen 46 D (0,92/0,50 ha) 2019 év őszén az erdőreszt elakácosodott részén végeztünk véghasználatot, amit teljes-talajelőkészítés után 2020. év őszén makkvetéssel erdősítettünk. 2023. év tavaszán MK fajjal pótlást végeztünk. Ebben az évben az erdősítés biztató képet mutat, további pótlás már nem szükséges. Várhatóan 2026-ra az erdősítés műszakilag befejezhetővé válik.

Debrecen 49 A (0,47/0,47 ha) erdei fenyvest 2019. év őszén véghasználtuk. A felújítás 2020. év őszén fehér és fekete nyár fajjal történt. A 2021-2022-es aszályos vegetációs időszak miatt az erdőresztben teljes területen KST csemetével ismétlést végeztünk. A sikeresség érdekében az ültetés előtt a terület 3223. tavaszán mélyszántással lett előkészítve. Az erdősítés kiváló fejlődést mutat.

Debrecen 61 D (0,84/0,84 ha) nemes nyaras erdőrésztet 2019. év őszén véghasználtuk, amit teljes-talajelőkészítés után még ebben az évben fehérnyárral beerdősítettünk. 2020 év ősszel az erdőrésztetben feketenyár pótlást elvégeztük, jelenleg pótlás nem szükséges.

Debrecen 66 A (3,30/1,00 ha) erdőrésztetben található a Borostyán tanösvény. 2019 év őszén az erdőrésztet elakácosodott, életveszélyes, kiszáradt kocsányos tölgy egyedeket tartalmazó részen végeztünk véghasználatot, amit teljes-talajelőkészítés után 2020 őszén makkvetéssel erdősítettünk. Az erdőrésztet 2021 év ősszel magvetéssel bepótoltuk. A 2022. évben keletkezett aszálykár miatt az erdősítést teljes területen meg kellett ismételni 2023 tavaszán. 0,5 ha-on KST csemetével, 0,5-ha-on FTNY főfafajjal erdősítettünk. A növekedés kiválónak mondható. Várhatóan 2025-ben eléri a műszaki befejezéshez szükséges paramétereket.

Debrecen 69 O (1,07/1,07 ha) 2020 év tavaszán az erdőrésztet elakácosodott részét véghasználtuk, amit teljes-talajelőkészítés után makkvetéssel beerdősítettünk. Jelenleg pótlás nem szükséges. A 2022. évi műszaki átvételt követően pótlás továbbra sincs előírva, az erdősítés fafaja, egészségi állapota, tőszáma megfelelő, fejlődése biztosított.

Debrecen 41 H (3,05/2,85 ha) Az erdőrésztetben 2021. évben részterületes tarvágást végeztünk, melyben hagyásfacsoport meghagyása mellett döntöttünk a természeti értékek kímélése érdekében. A teljes talajelőkészítést követően kocsányos tölgy-egyéb lomb célállománnyal erdősítettünk. Az erdőrésztetben a 2022. évi aszályt követően 1,1 ha-on KST csemete ültetésére volt szükség az előírt tőszám érdekében. A csemetehiányos sorokat az ültetés előtt tárcsázással készítettük elő. Az erdősítésre ez év júliusáig biztató növekedés volt jellemző, azonban az augusztusi hőség és csapadékhiány következtében mintegy 1,00 ha-on aszálykár keletkezett.

Debrecen 59 A (2,47/2,27 ha) Az erdőrésztet 2021. évben véghasználtuk, majd teljes talajelőkészítést követően 2023. év tavaszán került erdősítésre hazai nyár célállománnyal. A 2023. évi műszaki átvételen jó növekedést mutatott, pótlás nem szükséges. Várhatóan a 2025. évi műszaki átvételre befejezhetővé válik.

A genetikai tulajdonságok továbbörökítése céljából az erdőfelújítást helyben gyűjtött makkal végezzük el. Az előregedő, felnyíló állományokban könnyen teret nyernek az intenzíven terjedő fajok, illetve szinte átláthatatlan cserjeszint alakul ki. Nem egy állományban szemtanúi lehetünk az idős tölgyek pusztulásának, miközben akác, ostorfa, bálványfa, kései meggy lepi el a felszabadult tereket. Szakszerű erdőgazdálkodási tevékenység végzésével e folyamat csökkentését, megakadályozását tartjuk fontosnak. A 130 év fölötti tölgyesekben folytatott rekonstrukciós erdőfelújítások következtében a Debreceni Nagyredőben az invazív fajok eddig nem jelentettek veszélyt. Sajnos egyre több helyen jelenik meg a selyemkóró (*Asclepias syriaca*), és az alkörmös (*Phytolacta*).

A Debreceni Nagyerdőben az alábbi erdőrészekben végeztünk erdőfelújítást a 2023-2024. évi erdősítési szezonban. Valamennyi erdőfelújítással szerkezetátalakítás valósult meg összesen 19,44 ha-on.

Erdőrészlet	Terület	Véghasznált állomány	Erdősítési célállomány	Fejlettségi állapot
Debrecen 35/O	1,00	FD	KST	Bíztató, de ősszel pótolni szükséges KST csemetével.
Debrecen 48/B	2,00/6,00	FE	KST/HNY	A KST felújítás kiváló fejlődést mutat. A HNY részét megviselte a nyári hőség és csapadékhiány, ezért pótolni szükséges.
Debrecen 38/H	0,93	FD	KST	Bíztató növekedésű elegyes kocsányos tölgyes, mezei juhar eleggyel.
Debrecen 42/I	1,06	FD	KST	Bíztató növekedésű kocsányos tölgyes, elegyfajként magról kelr fehérryárral.
Debrecen 52/Q	0,53	FD	HNY(FTNY,SZNY)	Fejlettségi állapota kiváló, 2025. évre befejezését tervezzük.
Debrecen 71/O	0,64	FE	HNY(FTNY,SZNY)	Aszálykárt szenvedez augusztusban, pótolni szükséges.
Debrecen 67/C	1,58	A	KST	Aszálykárt szenvedez augusztusban, pótolni szükséges.
Debrecen 47/A	3,00	A	HNY(FTNY,SZNY)	Jó növekedésű hazai nyáras, mezei szil eleggyel.
Debrecen 65/E	2,70	FE/HNY	HNY(FTNY,SZNY)	1,8ha-on gyökérszagatást végeztünk, 0,9 ha-on teljes talajelőkészítés után fekete nyárral erdősítettünk. Fejlettsége kedvező képet mutat.

Nagycserei Kőrises Arborétum (Debrecen 252 A-J)

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

Országosan védett terület.

A terület egység Debrecentől keletre, a 48. sz. út északi oldalán, Nagycsere településrészről északra található. A Nagycserei Kőrises Arborétum a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet része. Az erdő lelkét egy idős tölgy-kőris-szil ligeterdő állomány képezi, melynek mélyebb, tavasszal vízben álló részein a magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *danubialis*) jutott túlsúlyba. Ez az állomány a Nyírség legszebb ligeterdői közé tartozik. Átfolyik rajta egy nyírvízlecsapoló csatorna, melyen a vízmegtartás lehetősége érdekében Debrecen Önkormányzata egy zsilipet hozott létre. Szabó Pál erdőmérnök itt kezdett egy arborétum kialakításába 1954-ben. Ennek köszönhető, hogy kisebb örökzöld állományok is csatlakoznak az őshonos erdőhöz. Az erdészek ma is „Szabó Pál emlékerdő” néven ismerik, és egy fából készült emlékmű őrzi az alapító emlékét. Az öreg erdőhöz nyugaton fiatal tölgyesek és nyarasok csatlakoznak.

Az erdőtömbre jellemző fő fajok a kocsányos tölgy és a magas kőris. Őshonos elegyfajként megtalálható a mézgás éger, a vadkörte, a bibircses nyír és a fehér nyár. 2014. évtől a fehér nyár fő állományalkotó fajoként is jelen van. Egy erdeifenyves letermelését követően az erdőfelújítást kocsányos tölgy csemetével végeztük el, azonban az elmúlt évek aszályos vegetációs időszaka miatt a szélsőségeket jobban tűrő fehér nyárral kellett megismételni az erdősítést. A tömböt alkotó erdőrészek közül három akác, itt az akác főfajaként van jelen, ezen kívül szálanként akác és nyugati ostorfa jelenik meg az őshonos fajok alkotta állományokban. Az akác jelenléte ezekben az erdőrészekben elenyészőnek mondható, az invazív fajok jelenléte meglátásunk szerint nem jelent valós veszélyt.

A flóra kiemelt elemei:

- Fehér zászpa	(<i>Veratrum album</i>)
- Nagyezerjófű	(<i>Dictamnus albus</i>)
- Kereklevelű körtike	(<i>Pyrola rotundifolia</i>)

A fauna kiemelt elemei:

- Héja	(<i>Accipiter gentilis</i>)
- Fekete gólya	(<i>Ciconia nigra</i>)
- Fekete harkály	(<i>Dryocopus martius</i>)

Mézeshegyi tölgyesek (Debrecen 515 A-516 Y)

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

Országosan védett terület, a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet része.

Ez a területegység Bánk településrészről délkeletre található. A Mézeshegyi-tölgyes elnevezésű erdőtömb jelentős része valóban a nyírségi területekre jellemző tölgyerdőkből áll. A száraz buckákra a pusztai tölgyesek tipikus állományai jellemzők.

Az idősebb tölgyesek itt sarj eredetűek, ezért nem élnek olyan hosszú ideig. A kiszáradó foltokon így időnként szükségessé válik a mesterséges erdőfelújítás. Ahol az aljnövényzet jó állapotú, az erdészet egy úgynevezett pásztás talajelőkészítéses felújítási módszert használ. Az ültetett fák sorai között ilyenkor a talajműveléstől mentes sáv marad, ami sok erdei növénynek ad esélyt arra, hogy átvészelve az erdőfelújítás traumáját.

A flóra kiemelt elemei:

- Tarka sáfrány	(<i>Crocus reticulatus</i>)
- Egyhajúvirág	(<i>Bulbocodium vernum</i>)
- Kakukkszegfű	(<i>Lychnis coronaria</i>)
- Erdei borkórót	(<i>Thalictrum aquilegifolium</i>)

A fauna kiemelt elemei:

- Egerészölyv	(<i>Buteo buteo</i>)
- Macskabagoly	(<i>Strix aluco</i>)

Erdőgazdálkodás

Debrecen 516 T (4,48/1,50 ha) akácos 2019 évben került véghasználatra. Az erdőrészt teljes talaj előkészítés után 2020 év őszén fehérfenyővel erdősítjük, jelenleg pótlás nem szükséges. Várhatóan a 2025. évi műszaki átvételre befejezhetővé válik.

Debrecen 515 A2 (0,81/0,81 ha) az erdőrészt 2012. évben véghasználtuk, majd a teljes talajelőkészítést követően hazai nyár (fekete nyár) célállománnyal erdősítettünk. A humuszos homok talajon a kezdeti szép növekedést mutató csemeték a nyár folyamán az aszály következtében kiszáradtak, így 2022. év tavaszán az erdősítés meg lett ismételve. Az erdősítést a 2024-i évi műszaki átvételen befejeztük.

Hármashegyi tölgyesek (Debrecen 275 A-D, 272 A-E, 269 A-M)

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

Országosan védett Natura 2000 terület, a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet része.

A terület a Halápi Csárdánál kezdődik, a 48-as számú út északi oldalán. Igen mozaikos táj, hiszen számos tanya és szántó föld választja el egymástól a természetes növénytakaró maradványait.

A nagyjából északkelet-délnyugat irányú szegélybuckák alatt kisebb lápmedrek láncolatát figyelhetjük meg keményfás ligeterdők utolsó maradványaival, valamint fűz- és nyárligetekkel, itt-ott néhány nyírfával. A szegélybuckák övezte széles völgyben a Gúthi-ér folyik, melybe északon a Zúgó-ér torkollik. Ez utóbbi vizének töltések közé szorításával hozták létre a Hármashegyi-tározót, ami ma horgásztóként üzemel. A kissé keletebbre található erdőtömb hajdan nagy kiterjedésű tölgyeseinek megmaradt foltjai őrzik még a hajdani erdő fenségét, és gazdag élővilágának emlékét.

Egy részük fokozottan védett, csak engedéllyel látogatható.

A tömbre jellemző fő állományalkotó őshonos fafajok a mézgás éger és a kocsányos tölgy, elegyfajként pedig a fehér nyár és a magyar kőris.

A flóra kiemelt elemei:

- Kétlevelű sarkvirág	(<i>Platanthera bifolia</i>)
- Békakonty	(<i>Listera ovata</i>)
- Magyar nőszirm	(<i>Iris aphylla ssp Hungarica</i>)

A fauna kiemelt elemei:

- Nagy hőscincér	(<i>Cerambyx cerdo</i>)
- Szarvasbogár	(<i>Lucanus servus</i>)

NATURA 2000 jelölőfajok:

- Magyar nőszirm	(<i>Iris aphylla ssp Hungarica</i>)
- Nagy hőscincér	(<i>Cerambyx cerdo</i>)
- Szarvasbogár	(<i>Lucanus servus</i>)

Erdőgazdálkodás

Debrecen 275 C (1,28/1,28 ha) az erdőrészletet 2013-ban véghasználtuk, majd a teljes talajelőkészítést követően T (KST) célállománnyal erdősítettünk. A kezdeti nehézségek ellenére több évi pótlásokat követően az erdőrészlet fejlődése biztosított, jelenleg pótolni nem szükséges.

Debrecen 272 D (1,97/1,97 ha) az erdőrészlet tarvágása 2018 évben történt, melyet teljes talajelőkészítés követett. Ezt követően HNY célállománnyal (SZNY) erdősítettünk. Az erdőrészletben idén ősszel a kisebb foltokat pótoljuk szintén HNY csemetével. Az erdősítést a 2024-i évi műszaki átvételen befejeztük.

A Debreceni Erdészet gazdálkodása természetvédelmi területeken

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2021. áprilisi kezdeményezésére erdőterv módosítási eljárás zárult le 2022. májusában. A kezdeményezést a 2017-től érvényes erdőtervekben rögzítettekhez képest a védett fajok tömeges megjelenése és/vagy észlelése alapozta meg. Ez is jól példázza, hogy az eddigi erdőgazdálkodási gyakorlatunk ilyen jól szolgálta a természeti értékeink megőrzését, fenntartását, sőt állományaik jelentős bővülését is.

A Debreceni Erdészet területén ez 406 erdőrészletet érint, amelyekben az alábbi védett fajok előfordulását rögzítették:

Madarak:

Egerészölyv (*Buteo buteo*)

Növények:

Egyhajúvirág (*Bulbocodium vernum*) Fokozottan védett!

Ligeti csillagvirág (*Scilla vindobonensis*)

Szálkás pajzsika (*Dryopteris carthusiana*)

Turbánliliom (*Lilium martagon*)

Széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*)

Kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*)

Erdei borkóro vagy galamblevelű borkóro (*Thalictrum aquilegifolium*)

Lápi csalán (*Urtica kioviensis*)

Békaliliom (*Hottonia palustris*)

Békakonty (*Neottia ovata*)

Tőzegráfrány vagy mocsári páfrány (*Thelypteris palustris*)

Fehér zászpa (*Veratrum album*)

Tarka sáfrány (*Crocus reticulatus*)

Halápi Erdészet

Haláp és Bánk Közötti erdők

DB 373, DB 376-380, DB 382-388, DB 392-397, DB 399, DB 401-402,
DB 483-487, DB491, DB 493-497, DB 499, DB 502-503

A Hajdúsági Tájvédelmi Körzet része, védett és fokozottan védett területek, továbbá Natura 2000-es területek.

A nagyjából észak-déli irányban húzódó erdőtömb Haláp és a Debrecen-Létavértessel összekötő Diószegi út között található. Debrecen közigazgatási területéhez tartozik, jellemzően humuszos homok termőhelyeken.

Északi részén helyezkedik el az Álló-hegy elnevezésű magas homokbucka-vonulat. Ezen található az egyik legértékesebb nyírségi erdőtársulás, a pusztai tölgyes (*Festuco rupicolae* - *Quercetum roboris*) néhány szép állománya. Az erdőtömb más részein már csak kisebb foltokban fordul elő ez a társulás, de a gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario* - *Quercetum roboris*) is eléggé megritkultak. Ennek részben a közel 90 hektárnyi öreg tölgyest ledöntő, 2005-ös nagy vihar az oka. Vannak itt még ligeterdőszerű foltok, hazai nyárasok, kisebb fűzligetek, ültetett és spontán égeres foltok, ültetett nyíresek.

Ritka, védett, fokozottan védett flóraelemek:

Festuco rupicolae - *Quercetum roboris*

- Magyar nőszirm (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*)
- Nagyezerjófű (*Dictamnus albus*)
- Erdei borkó (*Thalictrum aquilegifolium*)
- Erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*)
- Magyar kökörcsin (*Pulsatilla pratensis* subsp. *hungarica*)
- Homoki nőszirm (*Iris humilis* subsp. *arenaria*) néhány tő.

Convallario - *Quercetum roboris*

- Széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*)
- Kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*)
- Kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*)
- Madárfészek (*Neottia nidus-avis*)
- Szibériai nőszirm (*Iris sibirica*)
- Turbánliliom (*Lilium martagon*)

Rovarok:

Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
Bogáncs virágbogár (*Potosia fieberi*)
Keleti lápi bagoly (*Arytrura musculus*)
Pettyes molyszövő (*Coscinia cribraria*)
Buckabagoly (*Staurophora celsia*)
Óriás törösdarázs (*Megascolia maculata*)

Kételtűek

mocsári békák (*Rana arvalis*)
barna ásóbékákat (*Pelobates fuscus*)

Madarak

Haris (*Crex crex*)
Fekete gólya (*Ciconia nigra*).
Gyurgyalag (*Merops apiaster*)
Lappantyú (*Caprimulgus europaeus*)
Macskabagoly (*Strix aluco*)
Egerészölyv (*Buteo buteo*)
Darázsölyv (*Pernis apivorus*)

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2021. áprilisi kezdeményezésére erdőterv módosítási eljárás zárult le 2022. májusában. A kezdeményezést a 2018-tól érvényes erdőtervekben rögzítettekhez képest a védett fajok tömeges megjelenése és/vagy észlelése alapozta meg. Ez is jól példázza, hogy az eddigi erdőgazdálkodási gyakorlatunk ilyen jól szolgálta a természeti értékeink megőrzését, fenntartását, sőt állományaik jelentős bővülését is.

A Halápi Erdészeti területén ez 324 erdőrészletet érint, amelyekben az alábbi védett fajok előfordulását rögzítették:

Madarak:

Egerészölyv (*Buteo buteo*)

Rovarok:

Alföldi gyászbogár (*Oodescelis melas*)

Növények:

Széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*)
Szálkás pajzsika (*Dryopteris carthusiana*)
Széles pajzsika (*Dryopteris dilatata*)
Turbánliliom (*Lilium martagon*)
Széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*)
Kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*)
Erdei borkóro vagy galamblevelű borkóro (*Thalictrum aquilegifolium*)
Tarka imola(*Centaurea triumfettii*).
Szibériai nőszirm (*Iris sibirica*)
Nagyzezerjófű (*Dictamnus albus*)
Epergyöngyike (*Muscari botryoides*)
Kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*).
Békaliliom (*Hottonia palustris*)
Békakonty (*Neottia ovata*) közönséges vagy tojásdad békakonty (*Listera ovata*)
Karéjos vesepáfrány (*Polystichum aculeatum*)
Fehér zászpa (*Veratrum album*)
Tarka nőszirm (*Iris variegata*)
Madárfészek kosbor (*Neottia nidus-avis*).
Mocsári kosbor (*Anacamptis palustris*)
Tallós-nőszőfű (*Epipactis tallosii*)
Gyepes sás (*Carex cespitosa*)
Lápi nádtippan (*Calamagrostis stricta*)
Fekete fodorka (*Asplenium adiatum-nigrum*)
Homoki nőszirm (*Iris humilis*, *Iris arenaria*)

Gúthi Erdészet

Nyírábrányi Kis-Mogyorós melletti erdőtömb (Nyírábrány 7 F-7 J, 8 A–8 H)

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

Fokozottan védett, Natura 2000 terület.

A szóban forgó két erdőtag Nyírábrány községtől mintegy 5 km-re ÉK-i irányban található. Fekvése sík, egy enyhe (5 °) lejtésű homokdomb található az erdőterületen.

Maga a terület a hozzá tartozó nyír- és fűzláppal, illetve lápréttel utal a talajtani és földtani viszonyok sajátosságaira is. A terület a glaciális korszak végén kialakult buckaközi homokhátak közt létrejövő, hűvösebb mikroklímájú lápok kialakulásának kedvezett. Itt a futóhomoktól eltérően a magas talajvízszintnek köszönhetően az öntéshomokon kialakulhattak a lápos réti talajok. Erre az üzemtervi leírólapon található genetikai talajtípusok is utalnak: többnyire állandó vagy időszakos vízhatású, mély termőrétegű réti talajokról van szó.

A ma itt található erdőtársulások fő fafajai is a többletvíz jelenlétére utalnak: a fő társulás alkotók itt a Fehér nyár (*Populus alba*), Magas kőris (*Fraxinus excelsior*), Mézgás éger (*Alnus glutinosa*), Fehér fűz (*Salix alba*). A cserjeszintben a rekettyefűz és a kányabangita fordul elő.

A flóra elemek meghatározásakor fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a kezelésünk alá tartozó erdőterület maga csupán szomszédos a Natura 2000 hálózat részét képező Mogyorós-láppal. Azonban éppen a közelség miatt a jelentős védelmet élvező növény- és állatfajok megjelenhetnek az erdőkben is. A 2010. évben véghasználatra került és 2011-ben felújított 7 H erdőrész esetében is igyekszünk az itt természetesen előforduló fajokot ültetni, így a kocsányos tölgy-magyar kőris állományba elegyként nyírt ültetünk.

Az erdőtömbben az utolsó fahasználat, növedékfokozó gyérités, 2016-ban lett elvégezve, a Nyírábrány 7 I és 7 J erdőrészletben, mely során az invazív fajok visszaszorítása is megtörtént.

A flóra kiemelt elemei:

- Szőrös Nyír	(<i>Betula pubescens</i>)
- Babérfűz	(<i>Salix pentandra</i>)
- Vitéz kosbor	(<i>Orchus militaris</i>)
- Réti angyalgöyökér	(<i>Angelica palustris</i>)
- Turbánliliom	(<i>Lilium martagon</i>)
- Békakonty	(<i>Listera ovata</i>)
- Zergeboglár	(<i>Trollius europeus</i>)

A fauna kiemelt elemei:

- Keleti lápibagoly	(<i>Arytura musculus</i>)
- Metelka-medvelepke	(<i>Rhyperioides flacidus-etelkanus</i>)
- Fekete gólya	(<i>Ciconia nigra</i>)

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2021. áprilisi kezdeményezésére erdőterv módosítási eljárás zárult le 2022. májusában. A kezdeményezést a 2014-től érvényes erdőtervekben rögzítettekhez képest a védett fajok tömeges megjelenése és/vagy észlelése alapozta meg. Ez is jól példázta, hogy az eddigi erdőgazdálkodási gyakorlatunk ilyen jól szolgálta a természeti értékeink megőrzését, fenntartását, sőt állományaik jelentős bővülését is.

A Gúthi Erdészet területén ez 220 erdőrészletet érint, amelyekben az alábbi védett fajok előfordulását rögzítették:

Rovarok:

Díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*)

Növények:

Fehér zászpa (*Veratrum album*)

Tőzegpáfrány (*Thelypteris palustris*)

Mocsári békaliliom (*Hottonia palustris*)

Széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*)

Turbánliliom (*Lilium martagon*)

Békaöntö (Listera ovata)

Csermelyaszat (*Cirsium rivulare*)

Fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*)

Bíboros kosbor (*Orchis purpurea*)

Nyíregyházi Erdészet

Sóstói erdőtömb (Nyíregyháza 6-20 tag)

Az erdőtömb Nyíregyháza és Sóstógyógyfürdő között található, melynek gerincét őshonos gyöngyvirágos kocsányos tölgyesek alkotják. Jellemző faállományok:

Faállomány típusa	Terület (ha)	Területarány
Kocsányos tölgyes	139	50 %
Akácos	35	14 %
Egyéb keménylomb	92	33 %
Tülevelű	8	3 %
Összesen	278	

A Sóstói-erdő teljes kiterjedése 371 ha, melyből 285 ha állami tulajdonban van. Ennek elsődleges rendeltetése parkerdő. A faállományok korára jellemző, hogy az erdőtömb mintegy harmadát alkotó idős kocsányos tölgyesek 90-140 év közöttiek. Ebből 60-80 ha olyan erdő van, ahol a területet érintő talajvízszint-csökkenés fokozott csúcsháradást idéz elő, így ezekben az állományokban a záródás lecsökkent, az elegyfajok részaránya megnőtt.

Jellemző főfafajok: kocsányos tölgy, vörös tölgy, fehér akác, erdei fenyő, fekete dió.

Jellemző elegyfajok: mezei szil, vénic szil, madárcseresznye, mezei juhar, tatárjuhar.

Jellemző cserjefajok: fekete bodza, közönséges mogyoró, csíkos kecskerágó, egybibés galagonya.

2024. évben a Nyíregyháza 6/A, 6/B, 14/A erdőrészletben, összesen 4,95 ha-on végzünk véghasználatot. A Nyíregyháza 6/A, 14/A erdőrészletek esetében az itt lévő kiritkult, csúcsháradó erdőállományt elegyes tölgyes célállománnyal újítjuk föl. A Nyíregyháza 6/B erdőrészletben a meglévő újulatra bontunk rá, mely természetközeli erdőgazdálkodást tesz lehetővé.

Az erdőtömb bekerült az Európai Unió Natura 2000 hálózatába, mint kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési terület”. Az erdőben előforduló, „eurosibériai erdőssztyepp tölgyesek” jelölő élőhelyen a magyar nőszirm, a nagy szarvasbogár és a nagy hőscincér fordul elő jelölő fajként. Természeti értékeit növeli a fokozottan védett, fészkelő fajként is ismert fekete gólya előfordulása, 2016-ban sikeres költés után 3 fióka repült ki, melyet a Hortobágyi Nemzeti Park szakembereivel egyeztetve gyűrűt is kaptak. 2018-ban a fekete gólya fészket új erdőrészletben, a Nyíregyháza 10 A területén találtuk meg. A fészket körüli 100 m sugarú körben az erdőgazdálkodási munkákat költési és fiókanevelési időszakban nem végezzük. 2019-ben a Nyíregyháza 10 A - (erdőtervezés következtében új azonosítója Nyíregyháza 10 C) - erdőrészletben lévő fészket foglalta el, a költés valószínűleg nem sikerült. 2021-ben sikertelen költés volt. 2022-es költésről nincs megbízható információ. 2023-ban két fióka sikeres költése zajlott le. 2024-ben két fióka költése zajlott, egy vihar során az egyik fióka kiesett, melyet a hortobágyi madárkórházba szállítottunk, a másik fióka költése sikerrel zárult.

Jelentős a terület közjóléti, parkerdő funkciója is, a nyíregyházi lakosok közül sokan veszik igénybe sportoláshoz, kiránduláshoz, pihenéshez.

Jelen lévő invazív fajok:

A sóstói erdőtömbben az invazív fajok közül kései meggy, bálványfa, nyugati ostorfa fordul elő jellemzően. Az aktuális erdőművelési és fahasználati munkák során az invazív fajok visszaszorítása folyamatosan történik.

A sóstói erdőtömbbel határos területek:

Az erdőtömböt délről Nyíregyháza, északról Sóstógyógyfürdő, nyugatról az Ér-patak VIII. főfolyás határolja, keletről a Csalóközi-csatorna, illetve családi házak kertjei határolják, az erdőtömb más erdőterülettel nem határos. Problémát jelent a lakosság által az erdőterületre behordott hulladék, továbbá a kivaduló dísznövények, városi gyomnövények. Az erdőtömbben található vonalas létesítmények (vasút, műút, nyiladékok) jelentős élőhely-fragmentációt okoznak, a szegélyhatás jelentős.

Tiszadobi erdőtömb (Tiszadob 5-29)

A Tiszadobi erdőtömb rövid jellemzése:

A tiszadobi erdőtömb faállományának gerincét a megmaradt őshonos puhafás ligeterdő, tölgy-kőris-szil ligeterdők, gyöngyvirágos kocsányos tölgyesek alkotják. Jellemző faállományok:

Faállomány típusa	Terület (ha)	Területarány
Akácosok	2,57	0%
Cseresek	3,83	1%
Egyéb fenyvesek	0,5	0%
Egyéb keménylombosok	34,06	6%
Füzesek	23,84	4%
Gyertyános-kocsányos tölgyesek	2,38	0%
Égeresek	5,24	1%
Hazai nyárasok	92,3	15%
Kocsányos-tölgyesek	189,69	32%
Kőrisesek	77,34	13%
Lucfenyvesek	23,78	4%
Nemesnyárasok	145,27	24%
	600,8	

Jellemző főfafajok:

Kocsányos tölgy, magas kőris, magyar kőris, fehér fűz, fehér nyár, fekete nyár, mézgas éger, nemesnyár.

Jellemző elegyfajok:

Vénic szil, Fehér eper, gyertyán, mezei juhar.

2024-ben az alábbi fafajcserés erdőfelújítást végezzük, ahol az erdő természetességi értékén javítunk:

- Tiszadob 28/B, 29/L: 3,78 ha-on MK után KST-EL
- Tiszadob 20/E: 3,03 ha-on NNY után HNY-EL

A faállományok korára jellemző, hogy az idegenhonos nemesnyár állományok vágáskorokhoz közelítenek, 22-25 évesek. Az ilyen erdőállományok távlati célállománya minden esetben őshonos (KST, HNY, K). Az őshonos erdőállományok között jelentős a középkorú erdőállományok részaránya. Mivel véghasználat után az erdőfelújítás őshonos célállománnyal történik meg, így a fiatal korosztály (<10 év) területaránya ennek megfelelően növekszik.

Az erdőállományok egészségi állapota a kiváló termőhelynek köszönhetően megfelelő, jó. A termőhely-idegen fafajok (pl: LF) pusztulása megfigyelhető, ezek felújítása szintén őshonos célállománnyal valósul meg.

A cserjeszint jellemző fajai: veresgyűrűs som, gyalogakác, zöld juhar. Az invazív fajok elterjedése ellen az ápolási munkák során és az előhasználatok alkalmával is fellépünk.

Jelen lévő invazív fajok:

A tiszadobi erdőtömbben invazív fajok közül amerikai kőris, zöld juhar, gyalogakác fajok fordulnak elő jellemzően. Mivel magról is jól terjednek, a gyakran jelentkező árvizek elősegítik a fajok terjedését. Az aktuális erdőművelési és fahasználati munkák során az invazív fajok visszaszorítása folyamatosan történik. Talajelőkészítés során tuskózást és mélyforgatást alkalmazunk, a megjelenő sarjak elkerülése érdekében.

A tiszadobi erdőtömbbel határos területek:

Az erdőtömb a korábbi árterületen fekszik, a Tisza szabályozása óta egy része árvíztől mentett oldalon. az erdőtömböt az élő Tisza és holtágak határolják, illetve árvízvédelmi töltések, amiken nem található fás vegetáció. A szomszédos területekről áttérjedő invazív fajok így nem jelentenek veszélyt az erdőtömbre, az árvizek által hozott magokat kivéve.

Tiszatelek-Tiszaberceli erdőtömb (Gávavencsellő 2 B – 4 L, Ibrány 2 A – P, Tiszatelek 2 A – 5 C)

Az erdőtömb a Tisza jelenlegi hullámterében található, 6 különálló kisebb tömb alkotja. A jellemző erdőállomány a puhafás ligeterdő, tölgy-kőris-szil ligeterdők, kocsányos tölgyesek. Jellemző faállományok területfoglalása:

Faállomány típusa	Terület (ha)	Területarány
Egyéb keménylombosok	3,61	2%
Füzesek	8,41	5%
Hazai nyárasok	56,25	35%
Kocsányos-tölgyesek	53,18	33%
Kőrisesek	17,56	11%
Nemesnyárasok	23,72	15%
Összesen	162,73	

Jellemző főfafajok:

Kocsányos tölgy, magas kőris, magyar kőris, fehér fűz, fehér nyár, fekete nyár, nemesnyár.

Jellemző elegyfajok:

Vénic szil, Fehér eper, gyertyán, mezei juhar, mézgás éger.

A faállományok korára jellemző, hogy a hazai nyárasok és kocsányos tölgyesek 50-70 év közöttiek. Jelentős a fiatal (<10 év) kőrisesek, hazai nyárasok, tölgyesek részaránya, ami a felújításoknak köszönhető.

Az erdőtömb egészségi állapota általánosan jó. Az idős, 60 év feletti hazai nyárasok és füzesek egészségi állapota közepes, a vágáskorhoz közeledve egyre romló.

A cserjeszint jellemző fajai: veresgyűrűs som, gyalogakác, zöld juhar.

2024-ban az Ibrány 2 E, részletek véghasználatát tervezzük.

Szerkezetátalakítást tervezünk Gávavencsellő 4/N és Tiszatelek 5/F erdőrészek esetében.

Jelen lévő invazív fafajok:

A Tiszatelek-Tiszabercel erdőtömbben invazív fafajok közül amerikai kőris, zöld juhar, gyalogakác fafajok fordulnak elő jellemzően. Ezek a fafajok sarjról és magról is jól terjednek, visszaszorításuk az aktuális erdőgazdálkodási munkák (ápolás, befejezett ápolás, előhasználatok) során megtörténik. Talaj-előkészítésnél teljes talaj-előkészítést alkalmazunk, az invazív fafajok sarjainak megjelenése ellen.

A Tiszatelek-Tiszabercel erdőtömbbel határos területek:

Az erdőtömbök mindegyikét a Tisza vagy holtágak is határolják, de jellemzően más erdőállományokkal vagy árvízvédelmi töltésekkel is érintkeznek. A szomszédos erdőállományoktól minden esetben karbantartott nyiladékok választják el, így innen invazív fafajok sarjai nem jelentkezhetnek. Problémát jelent a széllel terjedő magok és az árvizek által szállított magok mennyisége.

Baktalórántházi Erdészet

**Baktai-erdő (Baktalórántháza 2 A–3 C, 6 A–11 D, 21 A–23 A, 34 A–35 A, 46 A – 48 C)
Erdőrezervátum: Baktalórántháza 35 A, 46 A, B, C, D erdőrészek.**

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

Fokozottan védett, Natura 2000 terület, a Baktalórántházai Természetvédelmi Terület része.

A természeti értékekben igazán gazdag Nyírség egyik legértékesebb területe ez a Baktalórántháza mellett elterülő, kiterjedt erdőség. A Nyírség homokterületeit egykor borító hatalmas kiterjedésű gyöngyvirágos-tölgyes és gyertyános-tölgyes erdei társulásnak ez az egyik utolsó egybefüggő maradványa.

Ezeknek a homokos talajú területeknek egyik érdekessége, hogy a vízzáró réteg fölött kialakult, hullámos felszínű homoktalajokban gyakran alakulnak ki – különösen a mélyebb területeken – pangóvízes területek. Ezért egészen nagy vidékekre is jellemző lehet a párolgás miatt kialakuló hűvös mikroklíma és a viszonylag magas páratartalom.

Alapvetően a középhegységekre jellemző gyertyános-tölgyes, és az üde, nedves mikroklímát igénylő gyöngyvirágos tölgyes kialakulását ezek a jellegzetességek tették lehetővé. Ez a két erdőtípus a baktalórántházi erdőben szinte átmenet nélkül olvad egymásba.

Az erdő igen gazdag lágyszárú növényzete is rokonságot mutat a hidegebb klímájú középhegységi tölgyesekkel.

Az erdőt a magyar erdészet géntartaléknak tekinti, és ezt bárki megérti, aki belép: párjukat ritkítják ezek a valóban égis érő, vastag szálfák, ráadásul nem ritkák a lenyűgözően szép, két-háromszáz éves fák sem. Sajnos az utóbbi időben, a talajvízszint csökkenése miatt, a gyertyán kezd elnyomni a vízigényesebb kocsányos tölgyet, valamint az elmúlt 1-2 évben jelentős szélkár érte értékes állományainkat a változó klimatikus viszonyok miatt.

Éppen az idős fák és a zavartalanság miatt az erdő közelről s távolról magához vonzza a ritka rovarokat.

Az erdő kétéltű- és madárvilága szintén gazdag és értékes.

Az erdőrezervátum kijelölése a Természetvédelmi Terület déli részén történt, amelynek magterülete a természetvédelmi törvény alapján fokozottan védett. Az erdőrezervátum magterületét a Baktalórántháza 35 A és 46 A (29,55 ha), védőzónáját a 46 B,C és D erdőrészek(7,21 ha) alkotják.

A flóra kiemelt elemei:

- Szálkás pajzsika	<i>(Dryopteris carthusiana)</i>
- Pelyvás pajzsika	<i>(Dryopteris affinis)</i>
- Hegyi pajzsika	<i>(Dryopteris expansa)</i>
- Karéjos vesepáfrány	<i>(Polystichumaculeatum)</i>
- Tőzegpáfrány	<i>(Thelypteris palustris)</i>
- Erdei szellőrózsa	<i>(Anemone sylvestris)</i>
- Magyar kökörccsin	<i>(Pulsatilla flavescens)</i>
- Erdei borkóró	<i>(Thalictrum aquilegifolium)</i>
- Szürke veronika	<i>(Pseudolysimachion incanum)</i>
- Egyvirágú körtike	<i>(Moneses uniflora)</i>
- Homoki szalmagyopár	<i>(Helichrysum arenarium)</i>
- Csermely aszat	<i>(Cirsium rivulare)</i>
- Konkoly	<i>(Agrostemma githago)</i>
- Buglyos szegfű	<i>(Dianthus superbus)</i>
- Epergyöngyike	<i>(Muscaria botryoides)</i>

- Magyar nőszirm	<i>(Iris aphylla subsp. hungarica)</i>
- Széleslevelű nőszőfű	<i>(Epipactis helleborine)</i>
- Pompás kosbor	<i>(Orchis laxiflora ssp. elegans)</i>
- Hússzínű ujjaskosbor	<i>(Dactylorhiza incarnata)</i>
- Madárfészek	<i>(Neottia nidus-avis)</i>
- Kétlevelű sarkvirág	<i>(Platanthera bifolia)</i>
- Békakonty	<i>(Listera ovata)</i>
- Csőrös sás	<i>(Carex rostrata)</i>

A fauna kiemelt elemei:

- Nagy hőscincér	<i>(Cerambyx cerdo)</i>
- Szarvasbogár	<i>(Lucanus cervus)</i>
- Skarlátbogár	<i>(Cucujus cinnabarinus)</i>
- Farkasalmalepke	<i>(Zerynthia polyxena)</i>
- Nagy tűzlepke	<i>(Lycaena dispar rutilus)</i>
- Kis bábrabló	<i>(Calosoma inquisitor)</i>
- Selymes futrinka	<i>(Carabus convexus)</i>
- Fecskefarkúlepke	<i>(Papilio machaon)</i>
- Nappali pávaszem	<i>(Inachis io)</i>
- Barna varangy	<i>(Bufo bufo)</i>
- Zöld levelibéka	<i>(Hyla arborea)</i>
- Erdei béka	<i>(Rana dalmatina)</i>
- Kecsebéka	<i>(Rana esculenta)</i>
- Fúrge gyík	<i>(Lacerta agilis)</i>
- Vízisikló	<i>(Natrix natrix)</i>
- Héja	<i>(Accipiter gentilis)</i>
- Macskabagoly	<i>(Strix aluco)</i>
- Erdei fülesbagoly	<i>(Asio otus)</i>
- Örvös galamb	<i>(Columba palumbus)</i>
- Kakukk	<i>(Cuculus canorus)</i>
- Búbosbanka	<i>(Upupa epops)</i>
- Zöld küllő	<i>(Picus viridis)</i>
- Fekete harkály	<i>(Dryocopus martius)</i>
- Fekete rigó	<i>(Turdus merula)</i>
- Széncinege	<i>(Parus major)</i>
- Csuszka	<i>(Sitta europaea)</i>
- Tövisszúró gébics	<i>(Lanius collurio)</i>
- Fülemlé	<i>(Luscinia megarinchos)</i>
- Sárgarigó	<i>(Oriolus oriolus)</i>

NATURA 2000 jelölőfajok:

- Nagy hőscincér	<i>(Cerambyx cerdo)</i>
- Szarvasbogár	<i>(Lucanus cervus)</i>
- Vöröshasú unka	<i>(Bombina bombina)</i>
- Nagy patkósdenevér	<i>(Rhinolophus ferrumequinum)</i>
- Közönséges denevér	<i>(Myotis myotis)</i>

Fehérgyarmati Erdészet

**A Fehérgyarmati Erdészet nagy természetvédelmi értékű erdeinek a listája:
(Beregdaróc 9 A – 22 F, Lónya 1 A - 18 A, Mátyus 1 A - 10 CE2, Kömörő 1 A - 10 J,
Tiszakerecseny 1 A - 19 C, Fülesd 1 A - 8 H, Csaholc 1A - 5 G, Túrricse 1 A - 9 D)
Erdőrezervátum: Gelénes 1 A – 15 B, Beregdaróc 1 A – 8 G erdőrészek.**

Az erdő elhelyezkedése, fekvése, természetföldrajzi sajátosságai, fontosabb erdőtársulások:

A Kárpátok belső peremén a megsüllyedt Kárpát-medencét – különösen annak keleti területeit – a hegykaréjból érkező folyók töltötték fel évezredek alatt. A Szatmár-Beregi síkság máig gyakran asztallap simaságú területeit is az a többször átöblített és leülepedett agyagos hordalék képezi, amelyet egykor a Tisza, a Szamos, a Túr, a Kraszna, és kisebb patakok áradásai szállítottak ide. A térség legmagasabb részei a kis ún. romvulkáni kúpok (pl. a Kaszonyi-hegy Barabás mellett vagy a Nagy-hegy Tarpa határában)

A 19. század közepéig a Tisza felső, beregi szakasza, a Szamos és a Túr vidéke által alkotott táj egyetlen egybefüggő, végeláthatatlan, vízjárta, étellel teli síkság volt. Persze ez a terület is osztozott a nagyobb folyóink által éltetett világok sorsában: a folyószabályozás alaposan átalakította, mezőgazdasági területté változtatta a vidéket. Mégis, talán itt őrződött meg legnagyobb egybefüggő területen az egykori természetes állapotok hangulata Magyarországon – lehet, hogy a tükörsima területek máig is gyakran belvizes, tocsogós, mocsaras részei okozzák, lehet, hogy az itt élők mentalitása, de az is lehet, hogy az ország egyik leggazdagabb kulturális hagyománya, az Árpád-kort idéző falvak, az organikus kultúra máig látható emlékei tartják meg és sugározzák az ide látogató felé.

Persze jobbra már hült helye az egykor – a növényföldrajzi zonációnak és a vízjárta élőhelyeknek megfelelően – kialakult és hatalmas területeket elfoglaló gyertyános-tölgyeseknek, a nagy kiterjedésű folyóparti tölgy-szil-kőris ligeterdőknek, és a mocsaras, tőzegmohás nyír- és égerlápoknak, de több helyen is fennmaradtak még az egykor volt világ kisebb-nagyobb hírmondó foltjai.

Az egykor ezen a területen húzódó, hatalmas kiterjedésű vízjárta pusztai gyertyános-tölgyesek legszebb maradványerdei Beregdaróc, Túrricse, Vámosatya és Tarpa mellett található, gyakran szil, bükk, kőris elegyes részekkel. A gyertyános kocsányos tölgyesek (Quercus robor-Carpinetum) általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott közettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Az üde mikroklímájú tölgyesekben tavaszoként még ezerszám nyílik a hóvirág, a tavaszi tözike, a gyöngyvirág.

A rétek, legelők szintén jellegzetes, a hagyományos gazdálkodást idéző tájai az idilli fás legelők: több helyen is hagyasfák (általában tölgyek) állnak a legelőkön, enyhet adva állatnak-embernek.

A Szamos és a Túr vidékén, a folyók árterén több helyen ma is tölgy-kőris-szil ligeterdők található. Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – Fraxino pannonicae-Ulmetum néven – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai Quercus-Ulmetum-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lombdők között. Vízgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

A puhafás ligeterdők (Senecioni sarracenicici-Populetum albae) az alacsony ártér viszonylag magasabb részeit foglalják el. Mintegy 1–1,5 m-rel magasabban fekszenek, mint a fűz- és a fekete-nyárligetek ezért csak nagyobb árhullám esetén kerülnek víz alá. Évente 1–2 hónapon át kerülhetnek elárasztásra, de aszályos időszakokban az árhullám akár több éven át is elmaradhat.

A mélyebben fekvő nedves területeken, a folyópart részein több helyen fűz- és égerlápok találhatóak, míg a táj vízjárta területein, pangóvízes részein lápok, mocsárrétek húzódnak. Fűz- éger-nyír láperdők (Carici elongatae-elatae –Alnetum-Saliceum albae) esetében az állandó vízborítás anaerob körülményeket hoz létre, ezért alattuk tőzegfelhalmozódás figyelhető meg. Glejes, tőzeges láptalajuk savanyú kémhatású, mészben és bázisokban szegény, vízutánpótlásukat általában a folyók talajvízszintje biztosítja.

A flóra kiemelt elemei:

- Kígyónyelv	(<i>Ophioglossum vulgatum</i>)
- Rucaöröm	(<i>Salvinia natans</i>)
- Tőzegpáfrány	(<i>Thelypteris palustris</i>)
- Szálkás pajzsika	(<i>Dryopteris carthusiana</i>)
- Nádi boglárka	(<i>Ranunculus lingua</i>)
- Mocsári lednek	(<i>Lathyrus palustris</i>)
- Kornistárnics	(<i>Gentiana pneumonanthe</i>)
- Heverő iszapfű	(<i>Lindernia procumbens</i>)
- Mezei szegfű	(<i>Dianthus deltoides</i>)
- Békaliliom	(<i>Hottonia palustris</i>)
- Szibériai nőszirom	(<i>Iris sibirica</i>)
- Széleslevelű nőszőfű	(<i>Epipactis helleborine</i>)
- Pompás kosbor	(<i>Orchis laxiflora ssp. elegans</i>)
- Madárfészek	(<i>Neottia nidus-avis</i>)
- Békakonty	(<i>Listera ovata</i>)
- Kétlevelű sarkvirág	(<i>Platanthera bifolia</i>)
- Sűrű csetkása	(<i>Eleocharis carniolica</i>)

A fauna kiemelt elemei:

- Pettyes götte	(<i>Triturus vulgaris</i>)
- Tarajos götte	(<i>Triturus cristatus</i>)
- Elevenszülő gyík	(<i>Zootoca vivipara</i>)
- Mocsári teknős	(<i>Emydidae</i>)
- Keresztes vipera	(<i>Vipera berus</i>)
- Beregi futrinka	(<i>Carabus hampei</i>)
- Szarvasbogár	(<i>Lucanus cervus</i>)
- Orrszarvú bogár	(<i>Oryctes nasicornis</i>)
- Cincérek	(<i>Cerambycidae</i>)
- Szitakötők	(<i>Odonata</i>)
- Fekete cirpelőfutó	(<i>Cychrus caraboides</i>)
- Szürkegém	(<i>Ardea cinerea</i>)
- Vörös gém	(<i>Ardea purpurea</i>)
- Kiskócsag	(<i>Egretta garzetta</i>)
- Nagykócsag	(<i>Egretta alba</i>)
- Bakcsó	(<i>Nycticorax nycticorax</i>)
- Törpegém	(<i>Ixobrychus minutus</i>)
- Fehér gólya	(<i>Ciconia ciconia</i>)
- Fekete gólya	(<i>Ciconia nigra</i>)

- Haris	(<i>Crex crex</i>)
- Guvat	(<i>Rallus aquaticus</i>)
- Erdei fülesbagoly	(<i>Asio otus</i>)
- Réti fülesbagoly	(<i>Asio flammeus</i>)
- Uhu	(<i>Bubo bubo</i>)
- Gyurgyalag	(<i>Merops apiaster</i>)
- Jégmadár	(<i>Alcedo atthis</i>)
- Füsti fecske	(<i>Hirundo rustica</i>)
- Molnár fecske	(<i>Delichon urbica</i>)
- Parti fecske	(<i>Riparia riparia</i>)
- Harkályok	(<i>Picidae</i>)
- Kabasólyom	(<i>Falco subbuteo</i>)
- Darázsölyv	(<i>Pernis apivorus</i>)
- Békászó sas	(<i>Aquila pomarina</i>)
- Karvaly	(<i>Accipiter nisus</i>)
- Holló	(<i>Corvus corax</i>)
- Kakukk	(<i>Cuculus canorus</i>)

NATURA 2000 jelölőfajok:

- Nagy hőscincér	(<i>Cerambyx cerdo</i>)
- Szarvasbogár	(<i>Lucanus cervus</i>)
- Fekete gólya	(<i>Ciconia nigra</i>) (<i>Tiszadob 26 G</i>)
- Fekete harkály	(<i>Dryopus martius</i>)
- Csuszka	(<i>Sitta europaea</i>)
- Fülemlé	(<i>Luscinia megarinchos</i>)
- Örvös galamb	(<i>Columba palumbus</i>)
- Kékcinege	(<i>Parus carelureus</i>)
- Széncinege	(<i>Parus major</i>)
- Fekete rigó	(<i>Turdus merula</i>)

Beregdaróc 9A – 22 F

Jellemző erdőársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott közettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán.

Elegyfajok: magyar kőris, kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye, barkócaberkenye.

Cserjeszint: veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, tatár juhar, mogyoró.

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak szagos müge széleslevelű salamonpecsét tavaszi tőzike.

Fűz-éger -nyírláp erdők

Az állandó vízborítás anaerob körülményeket hoz létre, ezért alattuk tőzegfelhalmozódás figyelhető meg. Glejes, tőzeges láptalajuk savanyú kémhatású, mészen és bázisokban szegény, vízutánpótlásukat általában a folyók talajvízszintje biztosítja.

Főfafajok: fehér fűz, törékeny fűz, enyves éger

Elegyfajok: babér és füles fűz magyar kőris

Cserjék: kutyabenge, kányabangita

Gyepszint: tőzeg eper, tarajos pajzsika, hüvelyes gyapjúsás

Az állományok átlagkora: 72 év, egészségi állapota jó.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó faj területfoglalása körülbelül 70% a második legnagyobb területarányt a gyertyán képviseli 15%. A maradék 15%-ot az elegyfajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a vízállásosabb területen az amerikai kőris jelenléte lehet számottevő, de elterjedését már az ápolási munkák folyamán megakadályozzuk. Ezt a folyamatot a teljes erdőnevelés folyamán fenntartjuk. Említést érdemel még a gyalogakác is, amely a csapadékosabb időszakokban csatornák, árkok, nyiladékok vonalán „gyalogolhat” be az erdőbe. A folyamat ellen kaszálással és szárzúzással védekezünk.

Környezet: Az erdőtümböt magántulajdonú földrészetek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk. A nemzeti parkkal egyeztetve a „Ducskós” erdőtümbben található kettő ős láp 100 méteres környezetében semmilyen erdőgazdálkodási tevékenységet nem folytatunk mely az erdőtervben is rögzítésre került.

Lónya 1A - 18A

Jellemző erdőtársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapközet a folyó lerakódott közettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán.

Elegyfajok: magyar kőris, kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye, vadkörte, barkócaberkenye.

Cserjeszint: veresgyűrű som, hamvas szeder, tatár juhar, egybibés galagonya.

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike.

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum néven* – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercu-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lomberdők között. Vízgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktarj, medvehagyma

Az állományok átlagkora: 78 év az egészségi állapota jó.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó faj területfoglalása körülbelül 50% a második legnagyobb területarányt a gyertyán képviseli 20% míg a harmadik legnagyobb területfoglaló faj a magyar kőris 15%. A maradék 15%-ot az elegyfajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a vízállásosabb területen az amerikai kőris jelenléte lehet számottevő, de elterjedését már az ápolási munkák folyamán megakadályozzuk. Ezt a folyamatot a teljes erdőnevelés folyamán fenntartjuk..

Környezet: Az erdőtömböt magántulajdonú földrészletek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Mátyus 1A - 10CE2

Jellemző erdőtársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott kőzettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy.

Elegyfajok: magyar kőris, közönséges gyertyán kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárccseresznye.

Cserjeszint: veresgyűrű som, hamvas szeder, tatár juhar, egybibés galagonya

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak, szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike.

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum* néven – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercu-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lomberdők között. Vízgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktarj, medvehagyma

Az állományok átlagkora: 78 év az egészségi állapota kielégítő.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó faj területfoglalása körülbelül 50% a második legnagyobb területarányt a gyertyán képviseli 20% míg a harmadik legnagyobb területfoglaló faj a magyar kőris 15%. A maradék 15%-ot az elegyfajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a vízállásosabb területen az amerikai kőris jelenléte lehet számottevő, de elterjedését már az ápolási munkák folyamán megakadályozzuk. Ezt a folyamatot a teljes erdőnevelés folyamán fenntartjuk..

Környezet: Az erdőtömböt magántulajdonú földrészek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Tizsakerecseny 1A - 19C

Jellemző erdőtársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott közettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán.

Elegyfajok: magyar kőris, kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye.

Cserjeszint: veresgyűrű som, hamvas szeder, tatár juhar, egybibés galagonya.

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak, szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike.

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Álföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum* néven – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercu-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lombdők között. Vízgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktaréj, medvehagyma

Az állományok átlagkora: 78 év az egészségi állapota kielégítő.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó faj területfoglalása körülbelül 50% a második legnagyobb területarányt a gyertyán képviseli 20% míg a harmadik legnagyobb területfoglaló faj a magyar kőris 15%. A maradék 15%-ot az elegyfajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a vízállásosabb területen az amerikai kőris jelenléte lehet számottevő, de elterjedését már az ápolási munkák folyamán megakadályozzuk. Ezt a folyamatot a teljes erdőnevelés folyamán fenntartjuk..

Környezet: Az erdőtömböt magántulajdonú földrészek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Beregdaróc 1A-8G

Jellemző erdőtüársulásuk

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum* néven – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Querc-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lombdők között. Vizgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil.

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye, bükk, nagylevelű hárs, madárcsersznye, vadkörte.

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű, egybibés galagonya, kökény, fagyal

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktaraj, medvehagyma, kapotnyak, hóvirág.

Az állományok átlagkora: 81 év az egészségi állapota jó, a terület erdőrezervátum, amelynek összterülete 78 ha ebből mag terület 19,7 ha.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó fafaj területfoglalása körülbelül 50% a második legnagyobb területarányt a gyertyán és a magyar kőris képviseli 15-15%. A maradék 20%-ot az elegyfajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása. Az erdőtümbben található erdőrezervátumban nagy számban fordulnak elő bükk (*Fagus sylvatica*) egyedek, melyek jelenléte a helyi speciális mikroklíma fő bizonyítékai.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a kevésbé víznyomásos területeken a fehér akác megjelenésének kockázata lehet számottevő, de az ápolások és az erdőnevelési eljárások folyamán teljesen visszaszorítható. Problémát okozhat még az amerikai kőris megjelenése, irtására már fiatal korában nagy figyelmet fordítunk mivel élete korai szakaszában már termőre fordul, ezért könnyen elszaporodhatna.

Környezet: Az erdőtümböt magántulajdonú földrésztetek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Gelénes 1A-15B

Jellemző erdőtársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott közettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán.

Elegyfajok: magyar kőris, kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye, vénic szil

Cserjeszint: veresgyűrű som, hamvas szeder, tatár juhar, egybibés galagonya.

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak, szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike.

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum* néven – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercus-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lombdők között. Vízgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, rekettyefűz

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktaraj, medvehagyma

Fűz- éger -nyírláp erdők

Az állandó vízborítás anaerob körülményeket hoz létre, ezért alattuk tőzegfelhalmozódás figyelhető meg. Glejes, tőzeges láptalajuk savanyú kémhatású, mészből és bázisokban szegény, vízutánpótlásukat általában a folyók talajvízszintje biztosítja.

Főfafajok: fehér fűz, törékeny fűz, enyves éger.

Elegyfajok: babér és füles fűz magyar kőris.

Cserjék: kutyabenge, kányabangita.

Gyepszint: tőzeg eper, tarajos pajzsika, hüvelyes gyapjúsás.

Az állományok átlagkora: 72 év az egészségi állapota jó a terület erdőrezervátum, melynek területe 215,80 ha a mag területe pedig 60,10 ha.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó faj területfoglalása körülbelül 55% a második legnagyobb területarányt a gyertyán és a magyar kőris képviseli 15-15%. A maradék 15%-ot az elegyfajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a vízállásosabb területen az amerikai kőris jelenléte lehet számottevő, de elterjedését már az ápolási munkák folyamán megakadályozzuk. Ezt a folyamatot a teljes erdőnevelés folyamán fenntartjuk..

Környezet: Az erdőtömböt magántulajdonú földrészek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Kömörő 1A -10J

Jellemző erdőársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott közettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán.

Elegyfajajok: magyar kőris, kislevelű hárs, mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye.

Cserjeszint: veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, tatár juhar, mogyoró.

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak, szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike.

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum* néven – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercu-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lombdők között. Vizgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil.

Elegyfajajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye.

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, rekettyefűz.

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktaréj, medvehagyma, kockás liliom.

Az állományok átlagkora: 66 év, egészségi állapota jó.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó faj fajterületfoglalása körülbelül 70% a második legnagyobb területarányt a gyertyán képviseli 15%. A maradék 15%-ot az elegyfajajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a vízállásosabb területen az amerikai kőris jelenléte lehet számottevő, de elterjedését már az ápolási munkák folyamán megakadályozzuk. Ezt a folyamatot a teljes erdőnevelés folyamán fenntartjuk. Említést érdemel még a gyalogakác is, amely a csapadékosabb időszakokban csatornák, árkok, nyiladékok vonalán „gyalogolhat” be az erdőbe. A folyamat ellen kaszálással és szárzúzással védekezünk.

Környezet: Az erdőtümböt magántulajdonú földrészetek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Fülesd 1A-8H

Jellemző erdőársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapközet a folyó lerakódott közettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán.

Elegyfajok: magyar kőris, kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye.

Cserjeszint: veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, tatár juhar, mogyoró.

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak, szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike, kockás liliom.

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Álföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum néven* – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercu-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lomberdők között. Vízgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil.

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye.

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, rekettyefűz.

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktaraj, medvehagyma.

Az állományok átlagkora: 59 év, egészségi állapota kielégítő.

Az erdő tömbben a kocsányos tölgy az uralkodó faj területfoglalása körülbelül 70% a második legnagyobb területarányt a gyertyán képviseli 15%. A maradék 15%-ot az elegyfajok alkotják. Lágyszárú és cserjeborítása változatos nudum vagy subnudum ami kettős lombkoronaszint hatása.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a vízállásosabb területen az amerikai kőris jelenléte lehet számottevő, de elterjedését már az ápolási munkák folyamán megakadályozzuk. Ezt a folyamatot a teljes erdőnevelés folyamán fenntartjuk. Említést érdemel még a gyalogakác is, amely a csapadékosabb időszakokban csatornák, árkok, nyiladékok vonalán „gyalogolhat” be az erdőbe. A folyamat ellen kaszálással és száruzással védekezünk.

Környezet: Az erdőtömböt magántulajdonú földrészletek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Túrricse 1A-9D

Jellemző erdőtüársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott kőzettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán,

Elegyfajok: magyar kőris, kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye

Cserjeszint: veresgyűrű som, hamvas szeder, tatár juhar, egybibés galagonya

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak, szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike, kockás liliom

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum néven* – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercu-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lombterdők között. Vízgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil.

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye.

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, rekettyefűz.

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktaréj, medvehagyma.

Az állományok átlagkora: 73 év, egészségi állapota jó.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a kevésbé víznyomásos területeken a fehér akác megjelenésének kockázata lehet számottevő, de az ápolások és az erdőnevelési eljárások folyamán teljesen visszaszorítható.

Környezet: Az erdőtümböt magántulajdonú földrészek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk. Az erdőtümb északi részén folyik a túr folyó mely különösebb kockázati tényezőt nem jelent.

Csaholc 1A-5G

Jellemző erdőtársulásuk

Gyertyános-kocsányos tölgyes

Általában nagyobb folyók közelében, az ártér legmagasabb szintjein található. Alapkőzet a folyó lerakódott kőzettörmelék, hordalék, amelyen lazább vagy kötöttebb humuszos, öntés erdőtalajok, vagy barna erdőtalajok állnak. Túlnyomórészt ármentett területen található. Előfordulásuk az üde talajnak és ezzel kapcsolatban a hűvös, párás mikroklímának az eredménye.

Főfafajok: kocsányos tölgy, közönséges, gyertyán.

Elegyfajok: magyar kőris, kislevelű, hárs mezei, szil mezei, juhar madárcseresznye.

Cserjeszint: veresgyűrű som, hamvas szeder, tatár juhar, egybibés galagonya.

Gyepszint: bogláros szellőrózsa, odvas keltike, kapotnyak, szagos müge, széleslevelű salamonpecsét, tavaszi tőzike, kárpáti sáfrány.

Keményfás ligeterdők (tölgy-kőris-szil ligeterdő)

Alföldünk tölgy-kőris-szil ligeterdei – *Fraxino pannonicae-Ulmetum* néven – egy lokális kárpát-medencei asszociációt képeznek, s élesen elkülönülnek a nyugat-európai *Quercu-Ulmetum*-tól. Csak kivételesen magas árhullám esetén kerülnek elárasztásra. Nagyobb részük ma már ármentett területeken található. A barna erdőtalajok felé átmenetet képező – humuszos öntés - erdőtalajokon fordulnak elő. Átmenetet képeznek a higrofil és a mezofil lombdők között. Vizgazdálkodásukat a folyók és a patakok vízjárása, ezzel kapcsolatban a talajvízszint magassága, valamint az ártéri hordalék minősége (kavics, homok, iszap, lösz) határozza meg.

Főfafajok: kocsányos tölgy magyar kőris, mezei szil, vénic szil.

Elegyfajok: mezei juhar, fehér nyár, barkóca berekenye.

Cserjék: kutyabenge, kányabangita, veresgyűrű som, csíkos kecskerágó, rekettyefűz.

Gyepszint: gyöngyvirág, podagrafű, sárga tyúktaraj, medvehagyma.

Az állományok átlagkora: 33 év, egészségi állapota jó.

Invazív fajok: Az állományokban az invazív fajok jelenléte nem számottevő a kevésbé víznyomásos területeken a fehér akác megjelenésének kockázata lehet számottevő, de az ápolások és az erdőnevelési eljárások folyamán teljesen visszaszorítható. A sok fiatal telepítés nyomán az előző művelési ágból visszamaradt fehér akác fasorok miatt a faj invazív terjedésének lehetősége fennáll, aminek gátat kell szabni.

Környezet: Az erdőtümböt magántulajdonú földrészek veszik körül melyek erdő, szántó, vagy legelő művelési ágban vannak. Néhány esetben ezek kockázati tényezőt jelenthetnek az invazív fajok terjedésében, mert ezekre a területekre nem terjed ki a hatáskörünk.

Nyírlugosi Erdészet

1. Nagy természetvédelmi értékű erdő a Nyírlugosi Erdészet kezelésében: **Bátorligeti tömb**
2. A kocsányos tölgygel együtt a magyar kőris az uralkodó fafaj a tömb területén (215,8 ha). Mellettük jellemző a fehérnyár, madárcseresznye és egyéb elegyfajok (mézgás éger, rezgő nyár).
A térszín emelkedésével a ligeterdők fokozatosan gyöngyvirágos tölgyesbe mennek át, melyet néhol gyertyános foltok tarkítanak. A gyöngyvirágos tölgyes uralkodó fája szintén a kocsányos tölgy, de mellette számos egyéb elegyfaj található, például a közönséges nyír, a mezei juhar, a kislevelű hárs és a Nyírségben növényföldrajzi érdekességnek számító ezüst hárs. A gyertyán főként a nemzeti park kezelt erdőkben van jelen. A cserjeszint általában dús, benne leggyakoribb a veresgyűrűsom, a kányabangita, a kutyabenge a mélyebb fekvésben, ezenkívül gyakori az egybibés galagonya.
A kocsányos tölgy 94,03 ha területen, 43%-os arányban uralkodó a tömbben. Az állományok java része 110-120 év között van, a természetvédelmi korlátozások miatt mindössze ~18 ha folyamatban lévő 2-12 éves korú erdőfelújítás van. Az állományok nagy része rossz egészségi állapotú, kiszáradó félben lévő, öngyérül. A magas kőris 0,8 %-os arányban van jelen a mélyebben fekvő részeken (itt természetes úton újul a kidőlt tölgy matuzsálemek helyén) 110-120 év körüli korról, míg a fehérnyár 1,7% arányban található átlag 60 év körüli egyedekkel.
3. A tömbben 37%-ot kitevő akác foltok és telepített akácállomány találhatóak. Az akác foltok többnyire a kidőlt tölgy egyedek helyén jönnek fel a magasabban fekvő részeken, mivel a túlkoros tölgy állományok letermelését és mesterséges felújítását nem engedélyezik.
A térség legnagyobb, legértékesebb természetes erdeje a *Fényi-erdő*, de mellette még több hasonló, védelmet érdemlő erdőmaradvány - így a *Bátorligeti tömb* is – létezik. Ezenkívül ilyen az államhatár mellett, valójában az előbbi délnyugati folytatását képező ömbölyi *Nagy-erdő* és hasonló jellegű tölgyes részek az Ömbölytől délre fekvő *Csere-erdő*ben is vannak.
4. A környező erdőségek közül az ömbölyi *Nagy-erdőn* (692 ha) jellemző invazív fafajok közül az akác 568 hektáron 82% körül, a vöröstölgy 69 hektáron 10 %-os arányban és a nemesnyárok 28 hektáron elenyésző hányadban vannak jelen. Mindhárom fafaj - de főként a fehér akác – az optimális termőhely folytán jó minőségű és fatérfogatú állományokat ad azokon a területeken, ahol a tölgygel és más őshonos fafajokkal történő felújítás nehézségekbe ütközik, ellenben gazdasági értéket adó állományokat kívánunk létrehozni. Mindemellett igyekszünk állománynagyságukat szinten tartani és fokozatosan az őshonos fafajok javára felújítani. Ezenkívül jellemző egyes erdőrészekben a kései meggy ill. a zöld juhar fokozott jelenléte a cserjeszintben, melyeket ápolási munkákkal és az egyes elvégzett nevelővágások során történő kitermelésükkel igyekszünk visszaszorítani. Jelenleg a tölgy 133 hektáron 19%-os területarányt képvisel.
A *Csere-erdő*ben az akác 76%-os térfoglalással bír, míg a vöröstölgy 6%, a nemesnyárok pedig mindössze 4%-os arányban vannak jelen. A kései meggy hasonlóképpen az erdészet többi területéhez aljnövényzetként van jelen és itt is ápolási munkákkal és az egyes nevelővágások során történő kitermeléssel igyekszünk visszaszorítani. A kocsányos tölgy 20 %-os területi hányaddal bír.

5. Intézkedések a nagy természetvédelmi értékű erdeink megtartására

Erdőgazdálkodásunk során a fent felsorolt tömbök értékeinek megőrzésére az engedélyezett felújítási módok közül az őshonos fafajjal történőt választjuk, amennyiben azt a termőhely lehetővé teszi. Előhasználataink során az idegenhonos fajokat visszaszorítjuk, minden esetben a termőhelynek megfelelő őshonos egyedek javára végezzük nevelővágásainkat. Véghasználatainkat kis részterülettel végezzük őshonos, idős állományok esetében, hogy ne idézzünk elő drasztikus változást a természetszerű, koros erdőrészek mikroklímájában.

Nyírbátori Erdészet

A Teremi erdő Natura 2000 terület

HUHN20058 Teremi-erdő a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési Natura 2000 terület teljes egészében a SzatmárNagyecsedí erdőtervezési körzetben lett kijelölve, összesen 912,49 ha-on. Terem és Vállaj helységhatároiban 672,41 ha összterülettel 194 erdő- és 44 egyéb részlete. Az erdőterület 640,51 ha, ami magas, 70,2%-os erdősültséget jelent. A Kocsányos tölgy mellett, az egyéb fafajok közül első helyen megemlítendő a magas kőris, ami nem csak a tölgyesek elegyfajaként, hanem a Terem 55 C erdőrészletben főfafajként is jelen van. Az egyéb kemény lombos fafajok között megtalálható a mocsár tölgy, a cser, a gyertyán, a hegyi juhar, a vénic szil, a fekete dió, a juharlevelű platán, az egyéb lág lombos fafajok között pedig a mézgás éger, a fehér fűz, az ezüst hárs és a bibircses nyír. Minimális területtel találkozhatunk az égeres, a hazai nyáras, a füzes, a gyertyános-tölgyes, a hársas és a gyertyános faállománytípusokkal.

83,62 hektáron a kiemelt közösségi jelentőségű euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0), - 97,14 hektáron a közösségi jelentőségű keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0) a meghatározó jelölő erdei élőhelytípus. (91I0) jelölő erdei élőhelyet az alábbi részletek tartalmazzák, aláhúzva ahol a 91I0 a meghatározó élőhely: Terem: 56 B, 59 C, F, 60 B, F, 61 B, 62 A, 63 A, C, CE, 68 D, 70 D, 71 F, 77 E, 78 D, 79 A, 80 A, D, 81 B, 82 A, Vállaj 1 A, B. A jelölő erdei élőhellyel jellemezhető erdőrészletek összterülete 83,94 ha. Szálanként elegyedésben található a mezei, a hegyi, az ezüst és a zöld juhar, az ezüst és a kislevelű hárs, a gyertyán, a vadkörte, a fekete dió, a vénic szil, a madárcseresznye, illetve az erdeifenyő.

A közösségi jelentőségű keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0) jelölő erdei élőhelyet az alábbi erdőrészletek tartalmazzák (aláhúzva, ahol a 91F0 a meghatározó élőhely: Terem: 55 C, E, G, H, 56 B, 60 F, 61 B, 71 F, 77 E, 78 D, 79 A, 80 A, D, 82 A, 83 D, Vállaj: 1 A, B, C, D, F. A meghatározó fafaj a kocsányos tölgy (80,2%), illetve a magas kőris (14,5%), mely fafaj általában a tölgyesek elegy fafaja, de a Terem 55 H erdőrészletben főfafajként fordul elő. Szálanként fordul elő továbbá a mezei, a korai és a hegyi juhar, a mezei és a vénic szil, a fekete dió, a gyertyán, az amerikai mocsártölgy, a cser, a madárcseresznye, a vadalma, a vadkörte, a lepényfa, az amerikai kőris, a kislevelű, a nagylevelű és az ezüst hárs, a közönséges nyír, a fehér, a fekete és a rezgő nyár, a korai nyár, illetve az erdei- és a feketefenyő.

A flóra kiemelt elemei:

- Kocsányos tölgy *Quercus Robur*
- Mezei Juhar *Acer campestre*
- Tatárjuhar *Acer tataricum*
- Gyertyán *Carpinus betulus*
- Magas kőris *Fraxinus excelsior*
- Gyöngyvirág *Convallaria majalis*
- Salamonpecsét *Polygonatum Latifolium*
- Ligeti perje *Poa nemoralis*
- Erdei szálkaperje *Brachipodium sylvaticum*
- Erdei gyöngyköles *Lithospermum purpureo-coeruleum*

A fauna kiemelt elemei:

- Díszes tarkalepke *Euphydryas maturna*
- Nagy tűzlepke *Lycaena dispar*
- Vöröshasú unka *Bombina bombina*
- Mocsári teknős *Emys orbicularis*